

UZASADNIENIE

Plan zadań ochronnych dla całego obszaru Natura 2000 Doliny Omulwi i Płodownicy PLB140005, będący przedmiotem niniejszego zarządzenia, jest dokumentem planistycznym sporządzanym przez sprawującego nadzór nad obszarem na okres 10 lat, w celu ochrony przedmiotów ochrony znajdujących się w jego obrębie (art. 28, ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627, 628 i 842)). Dokument ten, opracowany został zgodnie z przepisami ww. ustawy, tj. art. 28 ust. 5, wg. którego regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, kierując się koniecznością utrzymania i przywracania do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000. Plan zadań ochronnych może być zmieniony, jeżeli wynika to z potrzeb ochrony tych siedlisk przyrodniczych lub gatunków roślin i zwierząt.

Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, położonego na terenie więcej niż jednego województwa, zgodnie z art. 28 ust. 8 ww. ustawy, ustanawiają wspólnie, w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, regionalni dyrektorzy ochrony środowiska, na których obszarze działania znajdują się części tego obszaru.

Tryb oraz zakres prac na potrzeby sporządzania projektu planu zadań ochronnych, określony został w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. Nr 34, poz. 186 z późn. zm.). Dokument ten, w myśl art. 28 ust. 10 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody zawiera:

- 1) opis granic obszaru i mapę obszaru Natura 2000;
- 2) identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony;
- 3) cele działań ochronnych;
- 4) określenie działań ochronnych ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania, w tym w szczególności działań dotyczących:
 - a) ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk,
 - b) monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz monitoringu realizacji celów, o których mowa w pkt 3,
 - c) uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony;
- 5) wskazania do zmian w istniejących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, planach zagospodarowania przestrzennego województw oraz planach zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, jeżeli są niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000;

Zgodnie z art. 28 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody, sporządzający projekt planu zadań ochronnych winien umożliwić zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, udział w pracach związanych ze sporządzaniem tego projektu, a także zapewnić możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonym w art. 3 ust. 1 pkt 11 oraz art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu (Dz. U. z 2013 r., poz. 1235 i 1238).

Projekt planu zadań ochronnych zamieszcza się w publicznie dostępnych wykazach (art. 21 ust. 2 pkt 24 lit. a) ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Zgodnie z art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31, poz. 206) projekt planu zadań ochronnych wymaga również uzgodnienia z właściwym terytorialnie wojewodą oraz zaopiniowania przez regionalną radę ochrony przyrody (art. 97 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody).

Zważywszy, że obszar Natura 2000 Doliny Omulwi i Płodownicy PLB140005 znajduje się na obszarze działania Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie oraz Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie, a także mając na uwadze treść wyżej wymienionych zapisów ustawy, celem opracowania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie w dniu 26.08.2010 r. zawarł z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Olsztynie, porozumienie Nr WPN/1/2010 w sprawie wspólnej realizacji opracowania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 PLB140005 - Doliny Omulwi i Płodownicy określające zasady wspólnego działania.

Obszar Natura 2000 Doliny Omulwi i Płodownicy PLB140005 został wyznaczony w związku z wypełnieniem zobowiązań Polski wynikających z Dyrektywy Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dz. U. L 103 z 25 kwietnia 1979 r., str. 1), wielokrotnie zmienianej i ostatecznie ujednoczonej do obecnie obowiązującej Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. (Dz. U. L 20/7 z 26 stycznia 2010 r.). Obowiązującym aktem prawnym jest Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. z 2011r. Nr 25, poz. 133).

Plan zadań ochronnych sporządzony został dla całego obszaru Natura 2000 Doliny Omulwi i Płodownicy PLB140005.

W toku prac nad planem zadań ochronnych zweryfikowano informacje o obszarze Natura 2000 oraz zidentyfikowano następujące przedmioty ochrony:

- A031 Bocian biały *Ciconia ciconia*,
- A084 Błotniak łąkowy *Circus pygargus*,
- A122 Derkacz *Crex crex*,
- A127 Żuraw *Grus grus*,
- A224 Lelek *Caprimulgus europaeus*,
- A231 Kraska *Coracias garrulus*,
- A246 Lerka *Lullula arborea*,
- A409 Cietrzew *Tetrao tetrix tetrix*,
- A153 Kszyk *Gallinago gallinago*,
- A156 Rycyk *Limosa limosa*,
- A160 Kulik wielki *Numenius arquata*,
- A162 Krwawodziób *Tringa totanus*,
- A608 Pliszka cytrynowa *Motacilla citreola*,
- A232 Dudek *Upupa epops*,
- A294 Wodniczka *Acrocephalus paludicola*,
- A255 Świergotek polny *Anthus campestris*,
- A323 Wąsatka *Panurus biarmicus*,
- A119 Kropiatka *Porzana porzana*,
- A154 Dubelt *Gallinago media*.

W ramach prac nad projektem planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Doliny Omulwi i Płodownicy PLB140005, dokonano oceny stanu gatunków zwierząt oraz ich siedlisk oraz zidentyfikowano zagrożenia, istniejące i potencjalne, dla poszczególnych przedmiotów ochrony.

A031 Bocian biały *Ciconia ciconia*:

- D02.01.01 Napowietrzne linie elektryczne i telefoniczne,
- E06.01 Rozbiórka budynków i obiektów wybudowanych przez człowieka,
- A03.03 Zaniechanie/brak koszenia.

A084 Błotniak łąkowy *Circus pygargus*:

- K03.04 Drapieżnictwo,
- K01.04 Zatopienie,
- A03.01 Intensywne koszenie lub intensyfikacja,
- A02 Zmiana sposobu uprawy.

A122 Derkacz *Crex crex*:

- K03.04 Drapieżnictwo,
- K01.04 Zatopienie,
- A03.01 Intensywne koszenie lub intensyfikacja,
- J02.03.02 Regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych.

A127 Żuraw *Grus grus*:

- G05 Inna ingerencja i zakłócenia powodowane przez działalność człowieka,
- F03.01 Polowanie.

A224 Lelek *Caprimulgus europaeus*:

- K03.04 Drapieżnictwo,
- B07 Inne rodzaje praktyk leśnych.

A231 Kraska *Coracias garrulus*:

- E01.04 Inne typy zabudowy,
- A10 Restrukturyzacja gospodarstw rolnych,
- B01 Zalesianie terenów otwartych,
- B02.04 Usuwanie martwych i umierających drzew,
- G05.06 Chirurgia drzewna, ścinanie na potrzeby bezpieczeństwa, usuwanie drzew przydrożnych,
- G02.09 Obserwowanie przyrody.

A246 Lerka *Lullula arborea*:

- K03.04 Drapieżnictwo,
- B01 Zalesianie terenów otwartych,
- E01.03 Zabudowa rozproszona.

A409 Cietrzew *Tetrao tetrix tetrix*:

- K03.04 Drapieżnictwo,
- A03.01 Intensywne koszenie lub intensyfikacja,
- A03.03 Zaniechanie/brak koszenia.

A153 Kszyk *Gallinago gallinago*:

- K03.04 Drapieżnictwo,
- K01.04 Zatopienie,
- A03.01 Intensywne koszenie lub intensyfikacja,
- J02.03.02 Regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych.

A156 Rycyk *Limosa limosa*:

- K03.04 Drapieżnictwo,
- K01.04 Zatopienie,
- A03.01 Intensywne koszenie lub intensyfikacja,
- J02.03.02 Regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych.

A160 Kulik wielki *Numenius arquata*:

- K01.04 Zatopienie,
- A03.01 Intensywne koszenie lub intensyfikacja.

A162 Krwawodziób *Tringa totanus*:

- K03.04 Drapieżnictwo,
- K01.04 Zatopienie,
- A03.01 Intensywne koszenie lub intensyfikacja,
- J02.03.02 Regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych.

A608 Pliszka cytrynowa *Motacilla citreola*:

- Nie zidentyfikowano zagrożeń dla gatunku.

A232 Dudek *Upupa epops*:

- B02.04 Usuwanie martwych i umierających drzew,
- A10 Restrukturyzacja gospodarstw rolnych,
- B01 Zalesianie terenów otwartych.

A294 Wodniczka *Acrocephalus paludicola*:

- U Nieznane zagrożenie lub nacisk,
- J02.03.02 Regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych,
- A03.03 Zaniechanie/brak koszenia.

A255 Świergotek polny *Anthus campestris*:

- B01 Zalesianie terenów otwartych,
- E01.03 Zabudowa rozproszona.

A323 Wąsatka *Panurus biarmicus*:

- J02.05.03 Modyfikowanie akwenów wód stojących.

A119 Kropiatka *Porzana porzana*:

- K01.04 Zatopienie,
- A03.01 Intensywne koszenie lub intensyfikacja,
- J02.03.02 Regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych,
- U Nieznane zagrożenie lub nacisk.

A154 Dubelt *Gallinago media*:

- U Nieznane zagrożenie lub nacisk.

W toku dalszych prac, określone zostały cele oraz działania ochronne, którymi te cele winny zostać osiągnięte w perspektywie 10 lat.

1. Cele działań ochronnych:

- A031 Bocian biały - utrzymanie liczebności gatunku na co najmniej aktualnym poziomie,

- A084 Błotniak łąkowy - zwiększenie sukcesu lęgowego między innymi poprzez grodzenie gniazd w okresie żniw,

- A122 Derkacz - utrzymanie liczebności gatunku co najmniej na aktualnym poziomie (196-210 samców) oraz odtworzenie i zachowanie siedlisk lęgowych (łąk i pastwisk, a także podmokłych środowisk marginalnych) poprzez utrzymanie ich charakteru i reżimu hydrologicznego oraz poprawę jakości (ekstensyfikacja rolnictwa) z punktu widzenia wymagań gatunku,

- A127 Żuraw - zapobieganie płoszeniu ptaków na noclegowisku,

- A224 Lelek - utrzymanie w granicach obszaru Natura 2000 co najmniej 10% (w odniesieniu do powierzchni ogólnej siedlisk bór suchy, bór świeży, bór mieszany świeży) udziału zrębów, upraw do wieku 15 lat, pasów przeciw pożarowych,

- A231 Kraska - odtworzenie i utrzymanie areалу siedliska wraz z jego optymalnymi cechami i funkcjami (stare dziuplaste drzewa, zadrzewienia i zakrzewienia, nieużytki na suchych glebach),

- A246 Lerka - utrzymanie w krajobrazie aktualnego (wynikającego z inwentaryzacji) udziału siedlisk optymalnych w postaci użytkowanych lub odłogowanych terenów uprawnych na ubogim i piaszczystym siedlisku, także muraw napiaskowych z obecnością pojedynczych drzew lub krzewów (inicjalne stadia sukcesji), utrzymanie w granicach obszaru Natura 2000 co najmniej 10% (w odniesieniu do powierzchni ogólnej siedlisk bór suchy, bór świeży, bór

mieszany świeży) udziału zrębów, upraw do wieku 15 lat, pasów przeciw pożarowych oraz utrzymanie liczebności gatunku na co najmniej aktualnym poziomie z uwzględnieniem naturalnych fluktuacji liczebności,

- A409 Cietrzew - odtworzenie optymalnych warunków siedliskowych na terenie ostatniego znanego tokowiska cietrzewia i ograniczenie presji drapieżników na gatunek,

- A153 Kszyk - utrzymanie liczebności gatunku co najmniej na aktualnym poziomie (około 67 par) oraz odtworzenie i zachowanie siedlisk łągowych (łąk i pastwisk, a także podmokłych środowisk marginalnych) poprzez utrzymanie ich charakteru i reżimu hydrologicznego oraz poprawę jakości (ekstensyfikacja rolnictwa) z punktu widzenia wymagań gatunku,

- A156 Rycyk - przywrócenie liczebności populacji do stanu z 2004 r. (110 par) oraz odtworzenie i zachowanie siedlisk łągowych (łąk i pastwisk, a także podmokłych środowisk marginalnych) poprzez utrzymanie ich charakteru i reżimu hydrologicznego oraz poprawę jakości (ekstensyfikacja rolnictwa) z punktu widzenia wymagań gatunku,

- A160 Kulik wielki - utrzymanie liczebności gatunku co najmniej na aktualnym poziomie (46-56 par) oraz odtworzenie i zachowanie siedlisk łągowych (łąk i pastwisk, a także podmokłych środowisk marginalnych) poprzez utrzymanie ich charakteru i reżimu hydrologicznego oraz poprawę jakości (ekstensyfikacja rolnictwa) z punktu widzenia wymagań gatunku,

- A162 Krwawodziób - przywrócenie liczebności populacji do z 2004r. (powyżej 24 pary) oraz odtworzenie i zachowanie siedlisk łągowych (łąk i pastwisk, a także podmokłych środowisk marginalnych) poprzez utrzymanie ich charakteru i reżimu hydrologicznego oraz poprawę jakości (ekstensyfikacja rolnictwa) z punktu widzenia wymagań gatunku,

- A608 Pliszka cytrynowa - monitoring gatunku w obszarze, uzyskanie wiedzy na temat występowania i zagrożeń dla gatunku,

- A232 Dudek - utrzymanie liczebności gatunku na co najmniej aktualnym poziomie z uwzględnieniem naturalnych fluktuacji liczebności (około 100 par), odtworzenie i utrzymanie arealu siedliska wraz z jego optymalnymi cechami i funkcjami (stare dziuplaste drzewa, zadrzewienia i zakrzewienia, nieużytki na suchych glebach) oraz utrzymanie w krajobrazie właściwego udziału siedlisk optymalnych w postaci użytkowanych lub odłogowanych terenów uprawnych na ubogim i piaszczystym siedlisku, także muraw napiaskowych z obecnością pojedynczych drzew,

- A294 Wodniczka - uzyskanie wiedzy o rozmieszczeniu i liczebności gatunku w obszarze,

- A255 Świergotek polny - utrzymanie liczebności gatunku na co najmniej aktualnym poziomie (120 par),

- A323 Wąsatka - utrzymanie liczebności gatunku na co najmniej aktualnym poziomie (15 par). Zabezpieczenie siedliska gatunku w obszarze (wysokich szuwarów na stawach w ilości co najmniej 30% powierzchni stawów w granicach grobli),

- A119 Kropiatka - poszerzenie wiedzy o liczebności gatunku w obszarze, utrzymanie liczebności gatunku co najmniej na aktualnie rozpoznanym poziomie (17 par), odtworzenie i zachowanie siedlisk łągowych (łąk i pastwisk, a także podmokłych środowisk marginalnych) poprzez utrzymanie ich charakteru i reżimu hydrologicznego oraz poprawę jakości (ekstensyfikacja rolnictwa) z punktu widzenia wymagań gatunku,

- A154 Dubelt - uzyskanie wiedzy o rozmieszczeniu i liczebności gatunku w obszarze, utrzymanie liczebności gatunku co najmniej na aktualnie rozpoznanym poziomie (4 tokujące samce), odtworzenie i zachowanie siedlisk łągowych (łąk i pastwisk, a także podmokłych środowisk marginalnych) poprzez utrzymanie ich charakteru i reżimu hydrologicznego oraz poprawę jakości (ekstensyfikacja rolnictwa) z punktu widzenia wymagań gatunku.

2. Działania ochronne:

2.1. Dotyczące ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania:

- A031 Bocian biały *Ciconia ciconia* - zakładanie platform na czynnych słupach energetycznych pod nowo wybudowane gniazda; usuwanie części materiału ze zbyt wysokich i ciężkich gniazd (różne typy posadowienia - słupy, budynki, drzewa); stawianie wolnostojących słupów w miejscach stanowisk, które uległy likwidacji (na przykład remont dachu budynku, złamane drzewo z gniazdem, itp.); przycinanie gałęzi wokół gniazd posadowionych na drzewach,
- A084 Błotniak łąkowy *Circus pygargus* - zabezpieczenie gniazd błotniaka łąkowego,
- A231 Kraska *Coracias garrulus*, A232 Dudek *Upupa epops* - dosadzanie wierzby kruchej lub białej poprzez wbicie w spulchnioną ziemię odciętych pędów wierzby o grubości 4-8 cm i długości około 1,5-2 m, odkrzaczanie z samosiewek piaszczysk lub innych gruntów marginalnych stanowiących żerowiska dudka i kraski, ogławianie wierzb wczesną wiosną (luty-marzec, do początku kwietnia),
- A122 Derkacz *Crex crex*, A153 Kszyk *Gallinago gallinago*, A156 Rycyk *Limosa limosa*, A162 Krwawodziób *Tringa totanus*, A160 Kulik wielki *Numenius arquata* - ograniczanie populacji drapieżników (wrona siwa, kruk, sroka) poprzez odstrzał oraz ograniczanie wpływu wrony siwej na legi ptaków gniazdujących na łąkach poprzez podkładanie sztucznych jaj do wybranych gniazd wron, które zlokalizowane są w sąsiedztwie większych koncentracji lęgowych ptaków siewkowych i derkacza,
- A122 Derkacz *Crex crex*, A153 Kszyk *Gallinago gallinago*, A156 Rycyk *Limosa limosa*, A162 Krwawodziób *Tringa totanus*, A160 Kulik wielki *Numenius arquata*, A084 Błotniak łąkowy *Circus pygargus*, A409 Cietrzew *Tetrao tetrix tetrix* - ograniczanie populacji drapieżników (lis, jenot, norka amerykańska, szop praczy) poprzez odstrzał,
- A084 Błotniak łąkowy *Circus pygargus*, A122 Derkacz *Crex crex*, A153 Kszyk *Gallinago gallinago*, A156 Rycyk *Limosa limosa*, A162 Krwawodziób *Tringa totanus*, A160 Kulik wielki *Numenius arquata*, A409 Cietrzew *Tetrao tetrix tetrix*, A154 Dubelt *Gallinago media*, A119 Kropiatka *Porzana porzana* - zachowanie siedlisk w postaci trwałych użytków zielonych poprzez ich ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe, zgodnie z wymogami wzajemnej zgodności, objęcie terenu użytkowaniem zgodnie z wymogami obowiązującego w danym momencie pakietu rolnośrodowiskowego ukierunkowanego na ochronę siedlisk lęgowych wskazanych gatunków oraz wycięcie drzew i krzewów, a następnie przywrócenie koszenia,
- A153 Kszyk *Gallinago gallinago*, A156 Rycyk *Limosa limosa*, A162 Krwawodziób *Tringa totanus*, A160 Kulik wielki *Numenius arquata*, A409 Cietrzew *Tetrao tetrix tetrix* - objęcie terenu użytkowaniem zgodnie z wymogami obowiązującego w danym momencie pakietu rolnośrodowiskowego ukierunkowanego na ochronę siedlisk lęgowych ptaków siewkowych,
- A224 Lelek *Caprimulgus europaeus*, A246 Lerka *Lullula arborea* - w ramach procedury oceny oddziaływania dla każdego nowego planu urządzenia lasu należy dokonać oceny planowanych zabiegów pod kątem zmiany arealu siedlisk optymalnych dla lelka i lerki (zręby, uprawy i młodniki do 15 lat na siedliskach bór suchy, bór świeży, bór mieszany świeży). Użytkowanie rębne (rębnie zupełne) należy planować w ten sposób, aby areal zrębów i upraw w wieku do 15 lat w skali całego obszaru nie zmniejszał się więcej niż o 10 % całkowitej powierzchni siedlisk bór suchy, bór świeży, bór mieszany świeży,
- A231 Kraska *Coracias garrulus*, A232 Dudek *Upupa epops* - pozostawianie egzemplarzy wierzby białej i kruchej rosnących na miedzach, zadrzewieniach śródłąkowych przy drogach gminnych i prywatnych,

- A127 Żuraw *Grus grus* - ograniczenie polowania w sezonie w ten sposób, aby rozpoczynało się ono co najmniej 2 godziny po wschodzie słońca i kończyło nie później niż 2 godziny przed zachodem słońca,

-A246 Lerka *Lullula arborea*, A255 Świergotek polny *Anthus campestris* - zinwentaryzowane siedliska gatunków należy pozostawić w stanie permanentnie młodocianym tzn.: dokonywać wycięcia wszystkich drzewek i zainicjowania nowej sukcesji oraz zinwentaryzowane grunty należy zabezpieczyć przed trwałym zalesieniem (w tym przeklasyfikowaniem na las) oraz zabudową,

- A323 Wąsatka *Panurus biarmicus* - należy utrzymywać szuwary na powierzchni co najmniej 30 % całkowitej powierzchni stawów. Nie dopuszcza się usuwaniu szuwarów w okresie lęgowym gatunku (od 1 kwietnia do 30 sierpnia).

2.2. Dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz monitoringu realizacji celów działań ochronnych:

- A084 Błotniak łąkowy *Circus pygargus* - określenie sukcesu lęgowego w zabezpieczonych gniazdach poprzez wykonanie sprawozdania dla Regionalnych Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie i Olsztynie, zgodnie z zapisami umowy,

- A031 Bocian biały *Ciconia ciconia* - jednorazowa kontrola (raz na 3 lata) wszystkich gniazd, w okresie kiedy są opierzone młode, które stoją już w gnieździe (05-31.07),

- A122 Derkacz *Crex crex* - ocena liczebności terytorialnych samców,

- A153 Kszyk *Gallinago gallinago*, A156 Rycyk *Limosa limosa*, A162 Krwawodziób *Tringa totanus*, A160 Kulik wielki *Numenius arquata* - ocena liczebności par lęgowych,

- A084 Błotniak łąkowy *Circus pygargus*, A122 Derkacz *Crex crex*, A153 Kszyk *Gallinago gallinago*, A156 Rycyk *Limosa limosa*, A162 Krwawodziób *Tringa totanus*, A160 Kulik wielki *Numenius arquata*, Cietrzew *Tetrao tetrix tetrix*, A154 Dubelt *Gallinago media*, A119 Kropiatka *Porzana porzana* - corocznie w okresie marzec-kwiecień kontrola 10% liczby działek, na które podpisano umowy o odkraczanie oraz wykonanie zdjęć fitosocjologicznych w 2 etapach w celu analizy wpływu zabiegów utrzymaniowych na ciekach wodnych,

- A231 Kraska *Coracias garrulus*, A232 Dudek *Upupa epops* - kontrola 20% działek, dla których podpisano umowy dotyczące dosadzania wierzby kruchej i białej,

- A127 Żuraw *Grus grus* - wykonanie kontroli stawów 4-krotnie w sezonie jesiennym w weekendy (2 kontrole we wrześniu i 2 w październiku) w celu kontroli przestrzegania ograniczenia w czasie polowania,

- A246 Lerka *Lullula arborea*, A232 Dudek *Upupa epops* - kontrola terenowa w maju-czerwcu, polegająca na określeniu sposobu użytkowania gruntów wzdłuż wyznaczonych transektów,

- A246 Lerka *Lullula arborea*, A232 Dudek *Upupa epops*, A255 Świergotek polny *Anthus campestris* - monitoring gatunków (liczenia śpiewających samców) na trasie przejazdu samochodem o długości ok. 30 km z punktów oddalonych od siebie co około 500 m,

- A409 Cietrzew *Tetrao tetrix tetrix* - coroczny monitoring populacji cietrzewia zgodnie z zaleceniami podręcznika Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska „Monitoring ptaków lęgowych”,

- A323 Wąsatka *Panurus biarmicus* - w okresie od 15 kwietnia do końca maja wykonanie 4 kontroli w odstępach 10 dniowych,

- A119 Kropiatka *Porzana porzana* - kontrola odpowiednich siedlisk (podtopione łąki, starorzecza oraz stawy rybne Gutocha),

- A154 Dubelt *Gallinago media* - monitoring, analogicznie jak w przypadku inwentaryzacji gatunku wg instrukcji monitoringu dubelta, dostępnej na stronie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska.

2.3. Dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony:

- A084 Błotniak łąkowy *Circus pygargus* - szczegółowa inwentaryzacja gatunku. Obejmuje ona ocenę liczebności na podstawie obserwacji ze stałych, wybranych punktów w otwartym terenie,

- A224 Lelek *Caprimulgus europaeus* - szczegółowa kontrola na 3 wytypowanych powierzchniach próbnych o łącznej powierzchni 1420 hektarów,

-A294 Wodniczka *Acrocephalus paludicola* - szczegółowa inwentaryzacja wytypowanych fragmentów doliny Omulwi będących potencjalnym siedliskiem występowania wodniczki,

- A246 Lerka *Lullula arborea*, A255 Świergotek polny *Anthus campestris* - terenowa inwentaryzacja gruntów stanowiących potencjalne siedlisko lerki i świergotka,

- A154 Dubelt *Gallinago media* - inwentaryzacja wykonana w sposób opisany w instrukcji monitoringu dubelta, dostępnej na stronie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska,

- A608 Pliszka cytrynowa *Motacilla citreola* - monitoring gatunku minimum 1 raz w ciągu obowiązywania planu zadań ochronnych,

- A119 Kropiatka *Porzana porzana* - szczegółowa inwentaryzacja gatunku. Kontrola odpowiednich siedlisk (podtopione łąki, starorzecza oraz stawy rybne Gutocha).

Na podstawie analizy dokumentów planistycznych sformułowano zalecenia dotyczące zmiany niektórych ich zapisów.

Granice Obszaru Natura 2000 Doliny Omulwi i Płodownicy PLB140005, przedstawiono w załączniku mapowym oraz opisano w oparciu o punkty wektorowe, dla których podano długość i szerokość geograficzną w układzie PL - 1992.

Sporządzenie planu ochrony dla obszaru Natura 2000 nie jest konieczne. Plan zadań ochronnych jest wystarczającym narzędziem do zapewnienia ochrony przedmiotom ochrony w obszarze.

W ramach opracowywania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Doliny Omulwi i Płodownicy PLB140005, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie, zapewnił możliwość wszystkim zainteresowanym udziału w pracach związanych ze sporządzaniem przedmiotowego projektu.

Na podstawie § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. Nr 34, poz. 186 z późn. zm), Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie, obwieszczeniem z dnia 6 kwietnia 2012 r. znak: WPN-II.6320.09.2012.JS podał do publicznej wiadomości informację o zamiarze przystąpienia do opracowania planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Doliny Omulwi i Płodownicy PLB140005. Zawiadomienie ogłoszono w sposób zwyczajowo przyjęty w siedzibie organów właściwych w sprawie oraz wywieszono na tablicy ogłoszeń w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie i Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie.

Następnie, zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 11 oraz art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie, obwieszczeniem podał do publicznej wiadomości informację o przystąpieniu do opracowania planu zadań ochronnych dla ww. obszaru Natura 2000. Obwieszczenie to zostało:

- wywieszane w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie i Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie,
- zamieszczone w BIP Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie,
- zamieszczone w prasie lokalnej: Nasz Mazur (nr 41 z 12.10.2012 r.) oraz Tygodnik Ostrołęcki (nr 42 z 16.10.2012 r.).

Umożliwienie zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, udziału w pracach związanych ze sporządzaniem tego projektu, zapewniono również poprzez organizację cyklu spotkań warsztatowych. Odbyły się trzy spotkania dyskusyjne w Siedzibie Urzędu Gminy Baranowo w dniach: 08.10.2012 r. (w którym uczestniczyło 26 osób), 23.11.2012 r. (w którym wzięło udział 24 osób) oraz w dniu 12.03.2012 r. (w którym uczestniczyło 29 osób).

W ramach prac nad sporządzaniem planu zadań ochronnych utworzono Zespół Lokalnej Współpracy (ZLW), w którego skład weszli przedstawiciele: Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie, Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie, Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Warszawie, Towarzystwa Przyrodniczego „Bocian”, Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego, Starostwa Powiatowego w Ostrołęce, Mazowieckiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Warszawie Oddział w Ostrołęce, Gmin: Lelis, Baranowo, Czarnia, Olszewo-Borki, Urzędu Miasta i Gminy w Chorzelach, Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Olsztynie, Nadleśnictw: Wielbark, Ostrołęki, Parciaki, Mazowieckiego Biura Planowania Przestrzennego i Rozwoju Regionalnego w Warszawie Oddział Terenowego w Ostrołęce, Wojewódzkiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych Oddział w Ostrołęce, Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie Nadzór Wodny w Ostrołęce, Mazowieckiego Zarządu Dróg Wojewódzkich w Warszawie Oddział Ostrołęka, Polskiego Związku Wędkarskiego Rejonu Ostrołęckiego, Zarządu Okręgowego Polskiego Związku Łowieckiego w Ostrołęce, Koła Łowieckiego HUBERTUS z Ostrołęki, PKP Polskie Linie Kolejowe S.A., firmy Ekol-Ekon Biuro Studiów Ocen Strategicznych, oraz Właściciel stawów rybnych (Gospodarstwo Rybackie „Gutocha”).

Wyniki poszczególnych etapów prac, w formie szablonu dokumentacji projektu planu zadań ochronnych obszaru Natura 2000 Doliny Omulwi i Płdownicy PLB140005, zamieszczono na Platformie Informacyjno-Komunikacyjnej (PIK), prowadzonej przez Generalną Dyrekcję Ochrony Środowiska (pzo.gdos.gov.pl).

W ramach przeprowadzonych konsultacji społecznych projekt zarządzenia, celem zapewnienia możliwości udziału społeczeństwa na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko został wyłożony w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie.

O wyłożeniu projektu zarządzenia w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Natura 2000 Doliny Omulwi i Płdownicy PLB140005 Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie poinformował Obwieszczeniem z dnia 4 października 2013r. znak: WPN-II.6320.73.2013.JS, które zostało ogłoszone w sposób zwyczajowo przyjęty w siedzibie organów właściwych w sprawie oraz wywieszono na tablicy ogłoszeń w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie i Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie.

W ramach przeprowadzonego postępowania z udziałem społeczeństwa uwagi i propozycje zmian do wyłożonego projektu w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Natura 2000 Doliny Omulwi i Płdownicy PLB140005 Regionalny Dyrektor Lasów Państwowych w Olsztynie przesłał pismem z dnia 25 października 2013 r. znak: ZO-732-SR-N-9/13 uwagi Nadleśnictwa Parciaki. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie po przeanalizowaniu wniesionych uwag ustalił, iż:

- uwagę „*dla większości gatunków ptaków gniazdujących na ziemi i stanowiących przedmiot ochrony, drapieżnictwo wymieniono jako podstawowe istniejące zagrożenie dla ich populacji. Drapieżniki*

podzielono na trzy grupy, tj.: drapieżniki skrzydlate (głównie krukowate), drapieżniki pochodzenia antropogenicznego (pies i kot) oraz pozostałe naturalne drapieżniki (lis, norka amerykańska, jenot). O ile dla ostatniej grupy zaproponowana metoda nie budzi wątpliwości i najprawdopodobniej przyniesie oczekiwany skutek (do listy tej należałoby dodać jeszcze szopa pracza, który w ostatnim okresie został odnotowany na naszym terenie, a biorąc pod uwagę tendencje rozwojowe populacji i upodobania gatunku, może on stać się w najbliższym czasie podstawowym drapieżnikiem plądrującym ptasie gniazda) to w stosunku do pozostałych nie zaproponowano właściwie nic” - należy uwzględnić i w tym zakresie uzupełniono projekt zarządzenia z listą drapieżników o szopa pracza,

- uwagę „metoda planowana w stosunku do krukowatych jest bardzo ciekawa i innowacyjna ale niestety niesprawdzona w takich warunkach i nie dająca żadnych gwarancji ograniczenia negatywnego wpływu tej grupy na przedmiot ochrony. W przypadku jej niepowodzenia nie zostało zaproponowane żadne alternatywne działanie. Tłumaczenie, że „sugerowany odstrzał jest niepopularny w środowiskach ekologicznych” nie może w naszym przekonaniu stać się podstawą podejmowania decyzji o sposobie ochrony, powinna nim być przede wszystkim wiedza i dobro gatunków chronionych. Oczywiście odbiór społeczny zaproponowanych metod jest bardzo ważny i tego typu działania jak n. odstrzały powinny poprzedzać odpowiednie badania naukowe i ocena ekspertów, ale jako alternatywa (działania fakultatywne) powinny zostać ujęte w PZO” - należy uwzględnić i w tym zakresie uszczegółowiono projekt zarządzenia o zapis w działaniach ochronnych: Ograniczanie populacji drapieżników (wrona siwa, kruk, sroka) poprzez ustalanie limitu liczby osobników do odstrzału powinno być uzgadniane przed każdym sezonem polowań. Odstrzał należy prowadzić poza okresem lęgowym to jest od 1 września do końca lutego, amunicją bez zawartości ołowiu. Termin rozpoczęcia działania w pierwszych 3 latach obowiązywania planu zadań ochronnych,
- uwagę „spore kontrowersje budzą również metody ograniczania liczebności wałęsających się i zdziczałych psów oraz kotów. Wydaje się, że problem ten przez twórców PZO jest niedoceniany. Edukacja społeczna w tym zakresie jest bardzo ważna i na pewno przyniesie oczekiwany skutek, jednak działając ochronne skupiające się wyłącznie na niej to w naszej ocenie zbyt mało. Problem zdziczałych i wałęsających się psów i kotów staje się w ostatnim okresie coraz poważniejszy. Coraz częściej napływają do nas informacje o zagryzionych zwierzętach. Nikt nie jest w stanie dokładnie określić jaki dokładnie wpływ na tych terenach mają drapieżniki pochodzenia antropogenicznego na populacje ptaków, ale z wyników badań przeprowadzonych w innych częściach kraju oraz biorąc pod uwagę specyfikę tego terenu jest on na pewno niemały. By go ograniczyć trzeba podjąć odważniejsze i kosztowniejsze kroki niż tylko edukacja, mogą to być np. dopłaty dla gmin na cele walki z bezdomnością psów i kotów (chipy, sterylizacja, utrzymanie psów bezpańskich), odłowy wykonywane przez specjalne firmy na terenach najbardziej narażonych, budowa i utrzymanie schroniska...” - przeanalizowano i nie uwzględniono, gdyż kompetencje w tym zakresie należą do zadań własnych gmin,
- uwagę „Nadleśnictwo Parciaki pragnie zwrócić uwagę na brak spójności projektu PZO z projektem zarządzenia oraz pomiędzy załącznikami do zarządzenia (mapa terenów a wykaz działek objętych poszczególnymi działaniami)” - przeanalizowano i nie uwzględniono. Dokumentacja PZO jest materiałem wyjściowym do zarządzenia, mapa działań ochronnych przedstawia ogólny zasięg działań ochronnych, a doprecyzowanie poszczególnych działań ochronnych stanowi kolejny załącznik Nr 12 - wykaz działek.

W ramach przeprowadzonego postępowania z udziałem społeczeństwa uwagi do wyłożonego projektu w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Natura 2000 Doliny Omulwi i Płodownicy PLB140005 drogą elektroniczną wniósł również Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska w formie komentarzy do wyłożonego projektu zarządzenia. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie po przeanalizowaniu wniesionych uwag ustalił, iż wszystkie uwagi należy uwzględnić i w tym zakresie poprawiono projekt zarządzenia.

W ramach przeprowadzonych konsultacji społecznych projekt zarządzenia, celem zapewnienia możliwości udziału społeczeństwa na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie

środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko został ponownie wyłożony w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie.

O ponownym wyłożeniu projektu zarządzenia w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Natura 2000 Doliny Omulwi i Płodownicy PLB140005 Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie poinformował Obwieszczeniem z dnia 25 listopada 2013 r. znak: WPN-II.6320.86.2013.JS, które zostało ogłoszone w sposób zwyczajowo przyjęty w siedzibie organów właściwych w sprawie oraz wywieszono na tablicy ogłoszeń w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie i Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie.

W ramach przeprowadzonego postępowania z udziałem społeczeństwa do ponownie wyłożonego projektu w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych nie wpłynęły żadne uwagi i wnioski.

Projekt planu zadań ochronnych został uzgodniony przez:

- Regionalną Radę Ochrony Przyrody w trybie art. 97 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody - w dniu 17 grudnia 2013 r.;
- Wojewodę Mazowieckiego w trybie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31, poz. 206 z późn. zm.) - pismo z dnia 20 stycznia 2014r. znak LEX-III.0521.2.4.2014. LK.
- Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego w trybie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31, poz. 206 z późn. zm.) – pismo z dnia 5 lutego 2014 r. znak PN 0522.4.2014.

Ocena Skutków Regulacji (OSR)

1. Cel wprowadzenia zarządzenia.

Celem wprowadzenia zarządzenia jest wypełnienie delegacji ustawowej zawartej w art. 28 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

2. Podmioty, na które oddziałuje akt normatywny.

Projekt planu zadań ochronnych będzie oddziaływał:

- 1) na Regionalną Dyрекcyję Ochrony Środowiska w Warszawie;
- 2) na właścicieli terenu, na którym znajduje się obszar Natura 2000;
- 3) jako powszechnie obowiązujący akt prawa miejscowego na wszystkie podmioty, które znajdują się lub znajdą w zasięgu terytorialnym objętym jego regulacją.

3. Konsultacje.

Projekt zarządzenia jako akt prawa miejscowego podlega:

- 1) na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31, poz. 206, z późn. zm.) uzgodnieniu z Wojewodą Mazowieckim;
- 2) na podstawie art. 28 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody procedurze udziału społeczeństwa na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu;
- 3) w związku z art. 97 ust. 3 pkt 2 ustawy o ochronie przyrody zaopiniowaniu przez Regionalną Radę Ochrony Przyrody.

4. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżet jednostek samorządu terytorialnego.

Wejście w życie przedmiotowego zarządzenia pociągnie za sobą skutki finansowe dla budżetu państwa w wysokości około 2 068 000 zł (słownie: dwa miliony sześćdziesiąt osiem tysięcy) w przeciągu 10 lat obowiązywania Planu.

Skutki finansowe wynikać będą z realizacji działań ochronnych zaprojektowanych w planie zadań ochronnych, których koszty mogą być finansowane w szczególności ze środków pochodzących z:

- 1) budżetu państwa na zasadach ustalonych przez ustawę z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 907, z późn. zm.);
- 2) środków finansowych z Narodowego lub/i Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie;
- 3) funduszy jakimi dysponuje, zgodnie z odrębnymi przepisami, Nadleśniczy Nadleśnictw Wielbark, Ostrołęka, Parciaki, Myszyniec w ramach wykonywanych zadań zgodnie z planem urządzania lasu.
- 4) funduszy jakim dysponują, zgodnie z odrębnymi przepisami, jednostki samorządów terytorialnych.

5. Wpływ regulacji na rynek pracy.

Zapisy w projekcie zarządzenia z uwagi na ograniczony zakres prac jak również realizacja ich na przestrzeni 10 lat nie będą miały znaczącego wpływu na rynek pracy.

6. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Projektowana regulacja nie będzie miała wpływu na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki.

7. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny.

Projektowana regulacja nie ma wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

8. Ocena pod względem zgodności z prawem Unii Europejskiej.

Regulacja objęta zarządzeniem jest objęta prawem Unii Europejskiej.